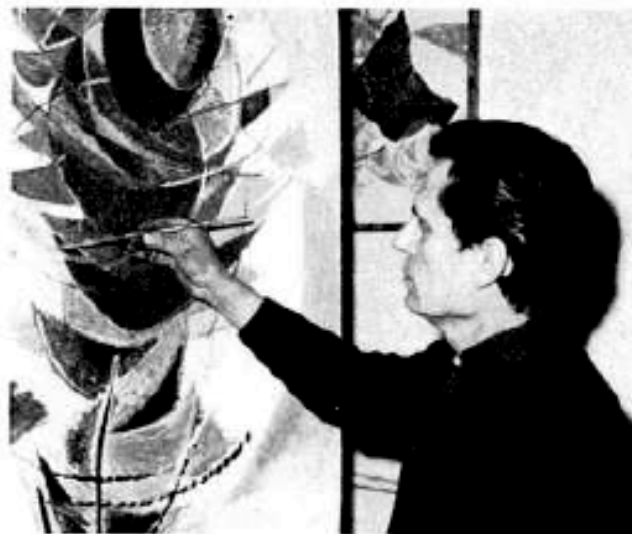

Radostný svět Vladimíra Vašíčka, naplněný dynamickými rytmy tvarů, melodií obrazového koloritu a ušlechtilou harmonií barevné hmoty, vyzrával časem.

Jeho dílo, které se již čtvrtstoletí pohybuje po vzestupně dráze rozvoje tvůrčích hodnot, není veličinou jen v oblasti ryze výtvarných kvalit, jež lze měřit parametry světového umění. Přináší duchovní obohacení i do kulturního prostoru svého bezprostředního okolí, jeho význam se promítá do polohy společenské, morální a čistě lidské. Jeho síla se opírá též o bohaté zázemí výtvarně živého regionu. Tyto skutečnosti prokazuje retrospektivní výstava díla Vladimíra Vašíčka, která se realizuje v době folklorního festivalu ve Strážnici v roce 1972.

Když v polovině roku 1940 byl Vladimír Vašíček přijat do zlínské Školy umění, měl za sebou již dvouletou praxi ve zlínských reklamních ateliérech a před tím téměř čtyřletou dobu působení v dílně dekorativního malířství v Kyjově. Kulturně živé prostředí Zlína podnítilo v začínajícím umělci trvalou lásku k malbě i snahu o nalezení vlastní tvůrčí cesty. Mezi jeho učitelé na Škole umění byli významní tvůrčí pracovníci: A. Kutal, B. Fuks, V. Mankovský, R. Wiesner, J. Sládek, V. Bouček a další. Zlínské salóny, které představovaly tvůrčí činnost českých a slovanských výtvarných umělců v přehledu, zahrnujícím veškeré kladné úsilí, znamenaly v době Vašíčkova pobytu ve Zlíně v letech 1938 až 1945 mimořádnou informaci o avantgardním umění té doby v Československu. Avšak teprve pobyt na pražské Akademii výtvarných umění v letech 1945–1949 mu byl odrazovým mostem pro formování jeho malířského charakteru.

Již v posledních letech studia na Akademii se Vašíček odpoutal od tradice naturalisticko-impresivní malby a svůj umělecký zájem zaměřil k využití koloristických hodnot. Jeho obrazy z konce čtyřicátých a počátku padesátých let působí velmi svěžím dojmem bezprostředního výrazu tvůrčího prožitku. Jsou příznačně širokými, barevně rasantními plochami, expresivně zhuštěnými tvary a často temperamentním malířským rukopisem. Bylo to období, poznamenané zájmem o dílo van Gogha, Gauguína,

Matisse, Kubišty a Filly, které na přelomu let 1953 až 1954 bylo vystřídáno snahou o znovunalezení dávno ztracené kontinuity s kubismem a futurismem. Tato doba kulminovala po pětiletém hledání úspěšnou a plodnou syntézou.

Tendence k tvarovému rozkladu a k redukci prostoru do dvojdimenzní roviny zasáhla nejprve Vašíčkovy figurální náměty (Dívka na kole, Žena se džbánem, Ženy na trhu) a teprve později pronikla i do krajinomalby (Letní krajina — světlá, Drobná krajina). Ale ani z obrazů tohoto období nevyprchal sensualistický podtext a nevymizelo smyslové okouzlení malíře barvou, jež vystupovala někdy v expresivně hutné podobě (Krajina za vedra, Žaňka), jindy v jemném, poeticky zabarveném ladění červenomodrých nebo nafialovělých a narůžovělých barevných akordů (Přadlena, Dívka s košem hroznů). Kubistická a futuristická epizoda znamenala vývojově nutnou cestu k nalezení dynamické osnovy, která vyznačovala umělcovy obrazy natolik, že se

Vašíčkův kubofuturistický dynamismus stal vžitým pojmem umělecké kritiky konce padesátých let. Obrazy Podzim, Úrodná krajina, Krajina se sluncem, Návrat z pole představují styl, pro který v našem umění nenalezneme obdobu, který byl výtvořem osobní invence autora.

Obrazy kulminační fáze Vašíčkovy figurativní tvorby nejsou jen zpoetizovanou zkušeností všedního venkovského života a výrazem umělcovy existence uprostřed přírodního a životního dění jihomoravského regionu. Především jsou výsledkem úspěšných pokusů o malířskou redukci optických vjemů reality do polohy dynamické výtvarné poesie, naplněné melodickým nábojem stejné citové prázmatnosti jako orfistická díla Františka Kupky.

Proces výtvarné stylizace zasahuje v díle Vladimíra Vašíčka ještě do poloviny roku 1960. V tu dobu autor maloval sérii lyricky působivých obrazů, ve kterých se lidská postava podřizovala geometrickým příkazům obrazového řádu (Dvě přítelkyně, Žena s květinou) nebo se rozplývala v rytmu dynamických ploch a silokřivek (Podzim z r. 1960). Ale ani v tomto okamžiku nepřešel Vašíček bezvýhradně na pole abstrakce, přesto, že čistě nepředmětné obrazy začaly vznikat počátkem roku 1960 (Dynamické prostředí, Polohy v prostoru aj.). Ještě o dva roky později využíval reálné podoby lidské postavy, krajiny i vegetace ve svých olejích i akvarelech již však z nových posic (Podzimní vegetace, akvarelový cyklus Vesnice, Modrý akt, Žlutý obraz). Rok 1960 vyznačoval v díle Vladimíra Vašíčka nejen dobu, kdy jeho figurativní tvorba dosáhla svého zenitu, ale rovněž počátek nové vývojové fáze. Ta začínala snahou o rychlé obnovení kontinuity se současným světovým děním, charakteristickou pro celé naše umění té doby, a nutnou experimentací v oblasti malby nefigurativní. Na této cestě byl Vašíček veden zpočátku příkladem Vasilja Kandinského (Průnik sluncem, Pták ohnivák) a malby rayonistů, jeho výtvarnému cítění nejbližší (Černé pruhy, Dynamické prostředí). Souběžně se vyrovnával se vzájemně odlehilými výtvarnými otázkami, jež souvisely s geometrickou abstrakcí (Zima, Únoro-

vé slunce) se znakovou zkratkou míroovského typu (Útvary) s impulsy tašismu i malby gestické (Impulsy, Hnědý obraz). Právě v rovině malby nefigurativní musel Vašíček nalézt záhy logickou vazbu s předchozím obdobím. Snad proto se znovu upřel k přírodní realitě, aby našel malířský výraz pro vystižení přírodních procesů v rovině obecných pojmů (Vzlínání, Neklid).

V posledních letech se Vašíčkův výtvarný zájem přenáší opět do nových tvůrčích prostorů. Z jeho prací mizí přemíra obrazového členění a reliéfní struktura povrchu. Prosvětlenou plochu rozměrných pláten ovládají tvarově lapidární elementy mnohdy lineární povahy (Velká příležitost, Běh času, Náhodné příčiny). Mnohé obrazy se vážou ke konkrétním inspiračním podnětům. V Cestě do neznáma vytušíme náznak lodních přídi a vytyčené dráhy. Vzbuzená představa je kaligrafickou transkripcí lidového tance. Vpád živůt evokuje pochmurnou atmosféru po živelné katastrofě na šachtě šardického dolu. V Živé písni, v asociaci na folkloristické prvky, zaznívá vitalita lidových slavností. Vašíčkovo dílo posledních let spojuje tak nečekaně konkrétní a místně lokalizované prožitky s neaktuálnějšími podněty internacionální řeči výtvarných forem.

Malířský přístup k tvůrčímu procesu je mu sám hlavním výtvarným problémem. Akcí malby však Vašíček nechápe jako nekontrolované gesto nebo pouhý otisk duševních pochodů. Je pro něho vědomým procesem a zápasem s obrazovou plochou a vede vždy k dosažení výtvarné harmonie. V jeho dílech se objevují kaligrafické prvky a tvarové zkratky znakové povahy, ojediněle i písmo. Umělcí je však vzdálena názorová podstata lettrismu i většiny směrů malby posledních let. Všechny impulsy novodobé tvorby proměňuje v čistě estetickou de-vízu svého osobního tvůrčího postoje.

Tvorba Vladimíra Vašíčka zůstává tak v podstatě klasickým typem moderního malířství a vypíná se dnes již nejedno místo výtvarným vývojem posledních desetiletí dosud neobsazené.

Josef Maliva

VLADIMÍR VAŠIČEK was born in 1919 in Místek. He lives and works in Svatobořice near Kyjov (Czechoslovakia).

In 1949 he completed his study of painting at the Academy of the Fine Arts in Prague. His painting between 1949 and 1959 carries on the tradition of modern painting on the foundations laid by cubism and futurism. His works of this period, inspired by the South Moravian scenery and by female figures, was characterized by a dynamic compositional structure and sensuous feeling for colour. From 1960 the artist has painted almost exclusively in the field of the abstract. His purpose in painting was to express the general principles of what takes place in nature and the endless transformation of movement, in which he discerns the all-pervading principle of the universe, expanding in unison with human thought. In the course of his development as an artist he has received much inspiration from modern art. He has always made use of this, however, in his endeavour to render more expressive the aesthetic harmony of the work of art. Prevalent in Vašíček's paintings of recent years are elements of lapidary shape whose character is frequently linear, and the painter's endeavour to express concrete experience in a defined locality.

In the history of Czech fine art the work of Vladimír Vašíček has attained the rank of a classic example of modern painting.

VLADIMÍR VAŠIČEK geboren im Jahre 1919 in Místek, lebt und schafft in Svatobořice bei Kyjov, Tschechoslowakei.

Im Jahre 1949 vollendete er das Studium der Malerei an der Akademie der bildenden Künste in Prag. In seinem Schaffen von Jahren 1949—1959 auf den Grundlagen des Kubismus und Futurismus knüpfte er auf die Gründe der modernen Malerei an. Seine Werke dieser Zeit, welche von der südmährischen Landschaft und Frauengestalten inspiriert wurden, waren durch dynamische Komposition und Sinnbeziehung zur Farbe charakteristisch. Vom Jahre 1960 bewegte sich der Autor fast ausschliesslich im Bereiche der Abstraktion. Durch sein Werk wollte er allgemeine Grundsätze der Naturereignisse zum Ausdruck bringen, sowie auch ewige Transformation der Bewegung, in welcher er das Universalprinzip des einheitlich mit dem menschlichen Denken sich entwickelnden Weltalls wahrnimmt. Im Laufe der Entfaltung nahm der Künstler manche Impulse der modernen Kunst an. Er benützte diese insgesamt in der Mühe um den Ausdruck der ästhetischen Harmonie des Werkes. Die Bilder Vašíčeks von den letzten Jahren werden von den Formlapidarelementen oft linearen Charakters und von dem Bestreben des Malers, konkrete und lokalisierte Erlebnisse zu erklären, beherrscht.

In der Geschichte der tschechischen darstellenden Kunst hat das Werk Vladimír Vašíčeks den Wert der klassischen Äusserung der modernen Malerei.

SEZNAM VYSTAVENÝCH PRACÍ

1950

1. Svatoborská dolina III, olej, 81x95 cm

1954

2. Dívka na kole, olej, 130x80 cm

1955

3. Okrajování řepy, olej, 65x81 cm

1958

4. Letní krajina — světlá, olej, 80x100 cm
5. Ženy na trhu, olej, 80x100 cm

1957

6. Kukuřice, olej, 130x80 cm
7. Podzim I, olej, 116x89 cm

1958

8. Úrodná krajina, olej, 73x92 cm
9. Vlnitá krajina, olej, 81x100 cm
10. Kukuřice, olej, 100x83 cm

1959

11. Podzim II, olej, 130x97 cm
12. Návrat z pole, olej, 116x100 cm

1960

13. Podzim III, olej, 100x77 cm
14. Žena s květinou, olej, 116x89 cm
15. Dvě přítelkyně, olej, 81x65 cm
16. Průnik slunce, olej, 92x81 cm

1961

17. Hnědý obraz, olej, 100x81 cm

1962

18. Modrý akt, olej, 130x81 cm
19. Podzimní vegetace, olej, 73x60 cm
20. Pták ohnivák, olej, 92x82 cm

1963

21. Obraz s písmem, olej, 75x65 cm
22. Patina minulosti, olej, 116x73 cm

1964

23. Paměti, olej, 100x73 cm
24. Rozptýl, olej, 125x92 cm
25. Probuzený prostor, olej, 72x60 cm

1965

26. Styky, olej, 93x73 cm
27. Protisměr, olej, 93x81 cm
28. Cestou do města A., olej, 125x85 cm

1966

29. Probuzení, olej, 145x115 cm
30. Otevřená soustava, olej, 116x89 cm

1967

31. Stálý přechod, olej, 146x114 cm
32. Rozvín, olej, 130x116 cm
33. Vzestup, olej, 130x97 cm

1968

34. Napětí, olej, 130x130 cm
35. Subjektivní pojetí, olej, 100x83 cm
36. Utrpení, olej, 114x114 cm

1969

37. Obraz k 1100. výročí, olej, 146x116 cm
38. Hranice času, olej, 146x114 cm
39. Náhodné příčiny, olej, 130x97 cm
40. Vzbuzená představa, olej, 84x62 cm

1970

41. Vpád živiů, olej, 130x116 cm
42. Běh času, olej, 130x116 cm
43. Tichá píseň, olej, 98x79
44. Živá píseň, olej, 116x89 cm

1971

45. Smutky a mlčení, olej, 116x89 cm
46. Prostor květů, olej, 130x116 cm
47. Slavnost zvonů, olej, 116x89 cm

1972

48. Dvojitá souvislost, olej, 130x116 cm

1969

49. Jaro, Art protis — tapiserie, 140x103 cm

1970

50. Osměvný den, Art protis — tapiserie, 132x103 cm
- 51.—70. Akvarely a kvaše z různých let